www.svoboda-news.com

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз з Ню Йорку (201) 451-2200, (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 2-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 2, 1982 No. 20. VOL. LXXXIX.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ПІДТРИМКУ „СОЛІДАРНОСТИ" СКВУ

Джерзі Сити, Н. Дж. (В. Д.). — З нагоди висилки телеграми СКВУ, підписаної її президентом Іваном Базарком, до президії Польонії у вільному світі з висловами моральної піддержки для профспілки „Солідарність" в Польщі, два великі польські часописи передрукували в цілості телеграму СКВУ у перекладі на польську мову.

Великий польський часопис „Звьонзковец", що появляється два рази в тижні в Торонто, помістив в числі з 7-го січня ц.р. повний текст телеграми СКВУ та поруч телеграми видрукував редакційну статтю, під заголовком „Совєтський тоталітаризм і поневолені нації". Стаття закликає до спільного фронту проти цього тоталітаризму та стверджує, що в інтересі Польщі є визволення всіх поневолених народів з-під ярма совєтського тоталітаризму, стверджючи, що підтримка „Солідарности" є в інтересі всіх поневолених народів.

Згадуючи з вдячністю про голоси непольських груп, в статті сказано:

„Сильним голосом в нашій обороні промовили в останніх днях українці, жидівські організації в Північній Америці, білоруси, литовці, естонці, лотиші, чехи, словаки, росіяни і представники груп, що замешкують східні терени СССР... Розбиття серед поневолених зміцнює становище гнобителя... (Совєтські) володарі розуміють це дуже добре. Тому то Москва і її представники у Варшаві про ніщо інше не думають тільки про те, щоб поляк скакав до горла українцеві, ненавидів жида, погорджував чехом..."

Також найбільший польський щоденник в Америці, „Дзєннік Звьонзкови" в Чикаґо, помістив у числі з 22-23-го січня 1982 року телеграму СКВУ, як теж звернення з підтримкою „Солідарности", яку видало Товариство Сприяння Українській Гельсінкській Групі в Америці.

Вірменські терористи вбили турецького дипломата

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Тут у ранніх годинах в четвер, 28-го січня, на одній з вулиць міста два терористи пострілами з пістоль убили Кемаля Арікана турецького генерального консула, який кермував станицею на цілу Каліфорнію. Коротко після того бюро інформаційного аґенства Ассошіейтед Пресс отримало повідомлення такого змісту: „Ми якраз убили турецького дипломата в Лос Анджелесі. Наша революційна боротьба почалася 1975 року. Нашим прицілом є турецькі дипломати й інституції".

Арікан є 21-им турецьким дипломатом, який загинув з рук вірменських терористів на протязі останніх десяти років. Вірмени мстяться на турках за масові вбивства своїх земляків, підкреслюючи неймовірний своїми розмірами турецький терор проти вірменів в 1915 році, в якому загинуло понад мільйон вірмен. Турецькі військові частини, поліція при участі цивільних охотників вирізували цілі вірменські села в східніх районах Туреччини, Карсі і Ардагані. Раніше також відбувалися такі погроми, одначе різня 1915 року була найбільшою з них.

В південній Каліфорнії живе багато американців вірменського походження, яких національні вірменські традиції дуже міцні та які утримують живі зв'язки з вірменами, що живуть у Туреччині та Вірменській совєтській республіці. В самому Лос Анджелесі живе около 100,000 вірмен. В південній Каліфорнії вже траплялися випадки терористичних виступів проти турецьких дипломатів та інших достойників. Одначе вбивство генерального консула Арікана є перший в ЗСА від 1973 року. 1973 року 84-річний Ґурґен Янакіян застрілив турецького генерального консула і віцеконсула в місті Санта Барбара, 100 мила від Лос Анджелесу, в готелі. За те його поставлено перед суд і засуджено до високої кари перебування в тюрмі. В жовтні 1980 року дві бензинові бомби кинув хтось на мешкання Арікана, одначе вони більшої шкоди не спричинили. Після того Арікан впровадив різні засоби охорони, але з особистих охоронників користати не хотів. Три місяці тому був бомбовий замах на турецький консулат у Беверлі Гиллс, Каліф.

В ПОЛЬЩІ ЗНОВУ ПОЧАЛИСЯ РОЗРУХИ

Ґданьск, Польща. — Протестуючи проти драстичної підвишки на харчові продукти, польські робітники, зокрема молодь, вийшли на вулиці Ґданьска, міста у якому була зорганізована вільна профспілка „Солідарність", і там зударилась з поліційними відділами і військовими частинами. У зударі постраждали 14 демонстрантів і поліцистів, а понад 200 осіб були заарештовані чинниками Військової Ради національного спасіння. Польське офіційне пресове аґенство ПАП повідомило пізніше, що протестували переважно студенти і середньошкільна молодь, яку, згідно з опінією контрольованої комуністичною партією преси, „підмовили до виступів антисоціялістичні сили і деякі члени „Солідарности", що діють нелеґально".

У наслідок цих нових розрухів в Ґданьску й інших містах, Військова рада проголосила виїмковий стан в місті, заборонила всі публічні збори, спортові ігри, закрила театри, перервала всяке телефонічне сполучення між Ґданьском й іншими містами, збільшили контролю автомобілів на шляхах тощо. Варшавське радіо, зараз таки після здушення розрухів, повідомило про випадок кажучи, що „демонстрантів до протиурядових виступів заохочували американські пропагандисти теперішньої адміністрації у Вашінґтоні".

Деякі політичні спостерігачі догадуються, що польські офіційні чинники мабуть мали на увазі контроверсійний 90-хвилинний фільм про події в Польщі, переданий через сателітні мережі по цілому світі в суботу, 30-го січня ц.р. У цій програмі був також включений виступ президента Роналда Реґена, у якому він обвинуватив комуно-московських і польських тиранів за проголошення воєнного стану в Польщі, посилення терору і заборони діяльности вільної профспілки „Солідарність". Президент ЗСА заявив, що „Солідарности" не можна знищити фізичною силою.

Американську передачу засудили Совєтський Союз і Польща, які назвали її „відкритою формою пропаґандивної аґресії ЗСА проти Польщі". Крім президента Р. Реґена на програмі виступали також представники 14-ох урядів вільного світу.

В суботу, 30-го січня, у вільному світі, зокрема у З'єднаних Стейтах Америки, Західній Европі і Японії, відбувся День солідарности з польським народом, метою якого було підтримати морально тих, які змагаються за права людини і демократичні свободи. Такий день в ЗСА заповів був вже раніше президент Роналд Реґен. На великому зібранні у Чикаґо з участю біля 10.000 осіб, виступав державний секретар Александер Гейґ, який гостро засудив поступування польських режимників і їхніх совєтських протекторів. В Ню Йорку, Бостоні, Даллесі й багатьох інших містах ЗСА такі протесні віча влаштувала Американська федерація праці, Конґрес індустріяльних організацій, а її речники брали активну участь і виступали з промовами. У Чикаґо маніфестація мала виразний антисовєтський характер, а багато демонстрантів тримали плякати з написом: „Росіяни, тримайте ваші закривавлені руки здалека від Польщі".

ІВАН СВІТЛИЧНИЙ ТЯЖКО ХВОРИЙ

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ЙОГО ЗВІЛЬНЕННЯ

Сан Франсиско, Каліф. — Міжнародна амнестія, яка наглядає за порушеннями прав людини у цілому світі, а зокрема допомагає політичним в'язням, взяла тепер в оборону українського дисидента, який, згідно з інформаціями цієї організації, тяжко хворий після другого вже удару мозку. Речники цієї організації домагаються тепер негайного звільнення І. Світличного з ув'язнення з причини тяжкої хвороби.

Іван Світличний

Перший удар у І. Світличного наступив 17-го грудня минулого року після операції мозку і тоді наступив частинний параліч лівої частини тіла. Він тепер знаходиться у критичній ситуації, а його дружина заявляє, що він правдоподібно не отримує належної лікарської опіки у місці його теперішнього проживання в місцевості Ґорноалтайськ, приблизно 3,640 кілометрів від Москви.

Світличний Іван Олексійович 1930 року народження. Науковець, перекладач, літературний критик, активний громадський діяч. За біографічними даними наведеними у самвидавному журналі „Український вісник", випуск IУ з 1971 року, Іван Світличний закінчив аспірантуру при Інституті літератури Академії Наук Української ССР. Наприкінці 1950-их років і на початку 1960-их років часто виступав як літературний критик. Репресивні заходи супроти його особи КҐБ розпочало на початку 60-их років. Його було звільнено з праці у журналі „Дніпро", а в 1964 році його звільнено також з Інституту філософії Академії наук за те ніби, що він виступав на вечері пам'яті Василя Симоненка в Київському медичному інституті. Покарали також І. Світличного за сміливість виступу проти відомого русифікатора в Україні академіка Білодіда. На початку 1965 року І. Світличного заарештували і звинуватили у тому, що він, мовляв, передавав за кордон вірші В. Симоненка. Після року його звільнили в надії, що він перестрашився репресій, перестане займатися критикою режиму. Але київський літератор продовжував свої виступи на захист української культури і осіб з нею тісно пов'язаних.

У січні 1970 року І. Світличного знову арештовують разом з великою групою представників вільнодумної української інтеліґенції. Попавши після засуду до концентраційного табору ч. 35 Пермської сітки каторжних таборів і ставши політв'язнем, І. Світличний виступає проти системи особливого насильства і беззаконня. Крім того він брав кількакратно участь в організованих політв'язнями голодівках та інших протестних акціях. Багато співв'язнів І. Світличного і тих, що опісля вийшли на волю, називали його „великою людиною", „людиною твердої волі" тощо, а академік Андрей Сахаров назвав І. Світличного „світлою і мужньою людиною", яка змагається в тюрмі чи на волі за національні і людські права.

Перебуваючи довгий час в ув'язненні, І. Світличний захворів на нирки і високий тиск крови. У серпні 1981 року він дістав другий удар і його стан тепер значно погіршився. Міжнародна амнестія дораджує всім людям доброї волі включитися в акцію звільнення Світличного і писати листи до міністерства внутрішніх справ СССР, генерального прокуратора, совєтських амбасад і до урядів в місцях свого проживання.

Відбудеться концерт української камерної музики

Зліва: Н. Цибрівський, Г. Стрілець і Т. Гриньків.

Ню Йорк, Н. Й. (А.Добрянський). — У другім році свого існування камерне тріо „Калина" в складі — Галя Стрілець, Нестор Цибрівський і Тома Гриньків, виступить у залі Українського Інституту Америки в неділю, 7-го лютого, о год. 3-ій по полудні.

В програмі твори В. Барвінського, В. Косенка і Н. Нижанківського.

Фортепіянові тріо ес-моль і а-моль В.Барвінського постали в часі 1910-11 рр. і то в цей спосіб, що найперше композитор скомпонував дві перші частини тріо ес-моль, яке наміряв зробити в 4-ох частинах. Однак, третя частина в тонації а-моль вийшла довгою і фінального характеру, так що композитор до цієї частини доробив дві перші і так постало тріо а-моль, а до написаних раніше перших частин тріо ес-моль докомпонував третю частину і так закінчено тріо ес-моль, яке пропало в роках, які композитор провів на засланні.

Соната а-моль В. Косенка для скрипки і фортепіяно — цей романтичний і граціозний твір у двох частинах — це єдина соната для скрипки, що її композитор написав при кінці його Житомирського періоду в 1927 році.

Друга частина концерту присвячена творам Н.Нижанківського, „Великі варіяції на українську тему", якого у фіс-моль були написані для славної української піяністки Любки Колесси.

Перенесено український відділ в бібліотеці

Ню Йорк, Н.Й. (Л.Артимишин). — Український відділ бібліотеки Томкінс Сквер, при 10-ій вулиці, перенесено за старанням референтки зв'язків при Окружній Управі Союзу Українок Америки в Ню Йорку, Анастазії Бродин, до бібліотеки Оттендорфор, 135 2-га авеню в Ню Йорку.

Бібліотека Оттендорфер знаходиться у багато кращому і догідшіному приміщенні. Українці повинні позичати книжки, щоб в українському відділі був помітний рух в обміні книжок. Коли книжки в бібліотеці не мають попиту і їх не читають, то управа бібліотеки таки книжки вилучує.

ГОТЕЛЬ В РОЧЕСТЕРІ МАЄ ВИГІДНІ ВЛАШТУВАННЯ ДЛЯ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Офіційно проголошена 2-го січня цього року тут Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу 30-та Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу, як відомо, відбудеться в північно-західньому місті стейту Ню Йорку Рочестері, в Готелі Голідей Інн-Дженнесі Плаза при 120 Мейн стріт схід починаючи з понеділка, 24-го травня, і вона закінчиться в суботу, 29-го травня.

Для цієї великої союзової імпрези вже з неділі, 23-го травня і до суботи 29-го, в цьому готелі УНСоюз винайняв 300 кімнат, де можуть приміститися до шести сот учасників Конвенції.

В неділю,23-го травня, відбудеться також передконвенційний концерт.

Із загального числа замовлених 300 кімнат півсотні кімнат є т.зв. „королівського розміру". Всі кімнати мають кольорові телевізійні апарати та з охолодженням. Всі кімнати також мають подвійні ліжка і розраховані на дві або одну особу. Ціна для однієї особи в кімнаті — 42 доляри; ціна для двох осіб, які мешкатимуть у тій самій кімнаті, є по 24 доляри, тобто разом 48 дол.

До готелю є добрий десятихвилинний доїзд з летовища безкоштовним готелевим транспортом. Для автомобілів зареєстрованих гостей готелю тут же є безкоштовний гараж.

Всі приміщення для зібрань, нарад, конференцій містяться в готелі на одному поверсі, де головна заля вміщує понад тисячу осіб. Бенкетова заля розрахована на 1,000 осіб.

Тут же в готелі є добрий ресторан „Barnaby's". Цей ресторан в головному вестибюлі діє від 6:30 години ранку до 12-ої опівночі безперебійно.

У дуже близький віддалі навколо готелю Голідей Інн-Дженнесі Плаза є багато вигідних ресторанів і харчівень, з яких користають гості готелю, якщо власний готелевий ресторан виповнений чи коли хто бажає зміни оточення тощо. В готелевому ресторані відбуваються мистецькі програми від вівтірка до неділі.

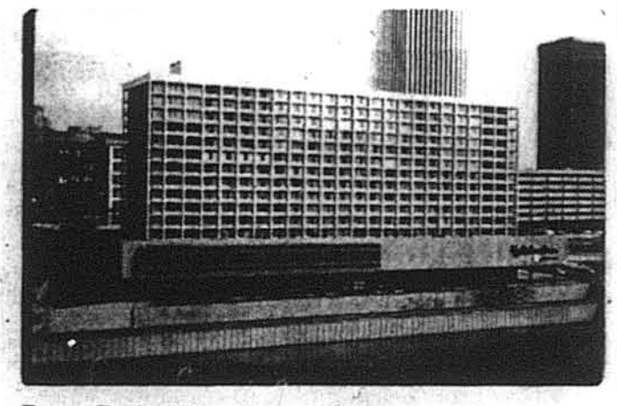

Готель Голідей Інн — Дженнесі Плаза, де відбуватиметься 30-та Конвенція УНСоюзу.

Готель, де відбуватиметься 30-та Конвенція УНС, є один з найбільших місць у Рочестері для зібрань і конвенцій. Це 15-ти поверхова споруда на 467 кімнат до винайму для гостей. Всіх приміщень для зібрань є 15 разом і вони займають 16,000 квадратових стіп площі з місткістю на 1,350 крісел.

Сам готель розміщений всередині міста, на рочестерському „давнтавні". Звідси є сполучення до великого шосейного шляху „Інтерстейт 90" через шосейну дорогу ч.490, що пробігає два квартали від готелю. Бажаючі зробити різні закупи в Рочестері також мають недалеко з готелю до головної торговельної дільниці міста, що розпочинається у віддалі півтора квартала від готелю.

У світі

У ШЕСТИ місцевостях південного Ливану на велику скалю вибухли збройні зудари між скрайніми лівими елементами й релігійними фанатиками з секти шиїтів, яка визнає аятоллу Хомейні за свого провідника. Серед лівих є багато комуністів, які вже від довшого часу перебувають у конфлікті з членами секти шиїтів та які вже мали з ними збройні зудари. В сутичках беруть участь сотні озброєних у важкі кулемети, гранатомети та іншу механічну зброю. В часі бою обидві сторони обстріляли пункти зайняті відділами ОН, які бережуть границі. Державне радіо повідомило, що воюючі сторони заблокували дороги з Сідону до Тиру й тому тих доріг не можна вживати. До боротьби пристали також відділи палестинських терористів які перебувають на території Ливану. Організація шиїтів, яких є коло мільйону в Ливані, Амаль, останньо зростає в силах і отримує значні посилки зброї. Проти них є коаліція лівих партій разом з комуністами.

СВІТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ здоров'я при ОН зірвала стосунки зі Світовою Медичною асоціяцією, організацією лікарів, за те, що вона приймає у свої члени лікарів з Південної Африки. Американська делеґація голосувала проти тієї пропозиції, але її прийняла більшість, до якої долучилися Канада, Британія, Голляндія та інші.

Вийшов адресний покажчик українських політв'язнів в СССР

Торонто-Балтимор. — Цього року, тут з серії видань Української Інформаційної Служби — „Смолоскип" ч. 38- появився адресний покажчик п.з. „Українські політв'язні в СРСР", який охоплює стан українських політв'язнів на грудень 1981 року; упорядкувала його Марта Гарасовська.

Цей покажчик — це перша спроба зібрати найважливіші інформації про українських політв'язнів — для використання осіб, організацій чи установ. Сюди включено такі інформації: 1). Ім'я і прізвище в'язня; 2) дата народження; 3) професія; 4) діяльність, яка привела до арешту; 5) винесений вирок; 7) минулі ув'язнення; 8) кінець поточного терміну; 9) адреса родини; адреса в ув'язненні чи на засланні. Тому, що не завжди можна було зібрати всі бажані інформації про кожного в'язня; то дані рубрики пропущено, залишаючи вільне місце для можливих змін.

Належність за цей покажчик — у формі добровільних датків — треба пересилати на такі адреси: „Smoloskyp", P.O.Box 153 Station „T", Toronto, Ontario, M6B 4A1, Canada; „Smoloskyp", P.O.Box 561, Ellicot City, Md. 21043.

Появилася книжка Ю. Клинового

Едмонтон-Торонто. — З видавництва Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді минулого року тут вийшла 616-сторінкова книга Юрія Клинового (Юрія Стефаника) п.з. „Моїм синам, моїм приятелям".

Книга ця у твердій темно-сірій обгортці з темносинім написом — проєкту видатного мистця Якова Гніздовського — вміщує статті та есеї про Василя Стефаника, Леся Мартовича, Тараса Шевченка, Юрія Косинку, Тодося Осьмачку, Василя Софронова Левицького, Софію Яблонську, Миколу Понеділка, Олену Телігу, Бориса Олександрова, Уласа Самчука, Павла Маляра, Емму Андієвську, Аркадія Любченка, Івана Боднарчука, Валентина Мороза та Віктора Купченка.

Частину цієї книги автор присвятив рецензіям на твори Бориса Антоненка-Давидовича, Миколу Куліша, Олександра Слісаренка, Василя Чапленка, Володимира Скорупського, Василя Барку, Ростислава Єндика, Остапа Тарнавського, Уляну Любович й Івана Керницького,та віднотуванням різних подій та осіб із життя української Канади.

Матеріяли в цій книзі розкривають нові, незнані досі обрії з життя і творчости українських працівників пера, але тому що її видано невеликим тиражем бо надруковано лише 300 примірників, — вона не є в розпродажу.

В Америці

АДМІРАЛ ГАЙМАН РИКОВЕР, 82-РІЧНИЙ ЩЕ донедавна активний військовик, якого називали батьком атомової військової фльоти, обвинуватив Уряд президента Роналда Реґена, а зокрема Пентаґон, що З'єднані Стейти Америки витрачають забагато грошей на оборону. Як відомо, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер та інші, змусили старенького адмірала, до речі також члена Крайової ради безпеки, зрезиґнувати з активної служби в армії і перейти в стан спочинку проти його волі. Політичні спостерігачі кажуть, що критика Риковером теперішньої політики оборони можливо навіть випливає з почуття його незадоволення. У зізнанні перед спільною економічною комісією адмірал Риковер критикував рівночасно високопоставлених осіб в Пентаґоні і контракторів, тобто компанії, які користають з політики добровлення і, на думку Риковера, мають великі впливи у Вашінґтоні. Речники Пентаґону покищо не зайняли становища до міркувань старенького адмірала, а тільки повідомили, що президент Р. Реґен затвердив на його місце віцеадмірала Кіннарда Р. МекКі.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ПОГОДИВСЯ НА створення спеціяльної комісії при кабінеті під керівництвом віцепрезидента Джорджа Буша, яка займатиметься, на думку Президента, „дуже серйозною проблемою" нелеґального перевозу до південної Флориди великої кількости наркотиків і напливом до цього ж стейту сотень тисяч нелеґальних еміґрантів з латиноамериканських країн, зокрема з Гаїті, Мехіко та інших. Президент Р. Реґен заявив, що південна частина Флориди стала місцем причалення численних нелеґальних кораблів і човнів з небезпечним товаром і нелеґальними еміґрантами і вже найвищий час навести там порядок.

РЕЧНИКИ АВТОМОБІЛЬНОЇ КОМПАНІЇ Дженерал Моторс і профспілки автомобільних робітників рівночасно заявили, що вони не змогли досягнути порозуміння, зокрема в діляні концесій робітників, які нібито мали б заощадити для компанії мільйони долярів і пожвавити виробництво дешевших автомобілів. Одинокою користю для робітників було б те, що вони не втратили б роботи. Президент профспілки Даґлес Фрейзер заявив кореспондентам, що він особисто і його найближчі співробітники „тяжко працювали над розв'язкою цієї проблеми", але робітництво ніяк не бажало зрезиґнувати з дотеперішніх платень, хоч більшість погоджувалась на замороження підвишок і скорочення інших користей. Автомобільна компанія відмовилась також забезпечити робітників працею на протяг трьох років.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застереги, допустивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Навіщо ображувати громаду?

Від часу XIII Конґресу Українців Америки, в деяких наших пресових органах, зокрема Організацій Українського Визвольного Фронту, появляються статті, які прямо дивують їхнім негативізмом. В одній такій статті реферується твердження одної нашої громадської діячки. Вона сказала: „Церква не визнає компромісу з дияволом. Вона уважає тим дияволом усі ліві чи лівацькі тенденції, які нуртують серед т. зв. „демократичного руху", який змагає опанувати нашу молодь і деморалізувати її, або пробує злигуватися з москалями. Серед нашої громади є самостійницький і лівацько-ліберальний табори. Останній визнає УССР — московську колонію — за самостоятельну". Вона твердить, і то цілком зрозуміло, що тут годі шукати згоди з московськими вислужниками. Це те саме, як у Церкві, з дияволом не може бути компромісу..."

Можна б перейти над тією реторикою до денного порядку, бож в різних часописах, зв'язаних з Визвольним Фронтом, раз-у-раз падають на всіх, які до нього не належать, епітети „лівак, пристосованець, радянофіл" і т. п. Однак справа поважніша, бо мова про певну частину української громадськости у вільному світі. Тому треба до вищенаведеної цитати поставитись уважніше. Як же вона виглядає у світлі фактів?

Фактом є, що в усьому вільному світі навіть найменші українські скупчення завели у себе традицію, яку рік-річно точно зберігають, щоб на 1-Листопада і 22-січня відзначувати проголошення української державности — у Львові й в Києві. Останньою такою місцевістю в ЗСА було містечко Тусан в Арізоні, де знайшлось 100 українських родин. І вони подбали, щоб два роки тому мейор міста вперше проголосив проклямацію „Дня української незалежности" на 22-го січня. В усіх церквах — католицьких і православних — відправляють з нагоди тих роковин Богослужби і Панахиди за поляглих борців у визвольній війні — революції. Коли прийняти, що поза Визвольним Фронтом є всі ті „дияволи", які „визнають УССР", то між них попали Об'єднання бувших вояків українців разом з Братством колишніх вояків І УД УНА, — Український Народний Союз, Український Братський Союз, Союз Українок, Пласт, ОДУМ, Спілка Українських Журналістів Америки — і всі інші, разом ті 27 організацій, що їх делеґати вийшли із залі нарад XIII Конґресу.

Як же наведена цитата виглядає у світлі статистики, — скільки є отих політичних янголів та скільки дияволів? Ніяке політичне середовище не оприлюднює числа своїх членів. Але, за авторитетними інформаціями ООЧСУ в ЗСА нараховує максимум 5,000 членів, СУМ-А — 4,000 і ОЖОЧСУ — 1,000, разом 10,000. Приймім, що це мінімальні, невірні цифри і погодімся, що в інших країнах у вільному світі є тих членів 20,000 — це вже поважний табір. Але ж за найбільш авторитетним джерелом, яким є „Довідник — Поселення" Українського Соціологічного Інституту і НТШ (1981) живе у вільному світі, поза межами не тільки України а й усього СССР — 2,340,000 українців. Виходить, що 2,340,000 — це ті українські політичні „дияволи", які визнають УССР і „злигуються з москалями", а тільки 20,000 є патріотами-самостійниками!

Очевидно — це нісенітниця, але така, яка ображує всіх, хто тільки визнає 4-ий Універсал, отож ображує, цілу українську громаду, одночасно дає могутній пропаґандивний атут большевицькій пропаґанді, що ось кругло два мільйони і триста тисяч українців поза межами СССР визнають УССР за „самостоятельну" українську державу. А де ж усі „буржуазні націоналісти"? Кому таке писання приносить користь? Навіщо ображувати всю самостійницьку українську вільну громаду, що її найбільшою чеснотою є саме збереження вірности ідеалові української державности і соборности, — чому такими закидами ображувати самих себе, членів цієї нашої громади? Поминаючи, що нема термометра, який міряв би ступінь патріотизму, навіщо перечити фактам, які доказують, що наша вільна українська громада — здорова, патріотична. Хоч для величезної більшости вільної патріотичної громади приходить турботливий сумнів: чи можливо знайти конструктивний і справедливий компроміс і чи можливо співпрацювати з людьми, які мають такий підхід до нашої вільної громади — в Америці й усьому вільному світі?

У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО Інвестиґацій розкрило нелеґальні практики „торгівців живим крамом", які встигли за ціну від 1,500 дол. до 3,000 дол. за одного „раба" продати тридцять індонезійських іміґрантів для домашньої обслуги в багатих домах або для інших фізичних праць у їх бизнесах в околиці міста. Всіх цих індонезійців перепитує тепер ФБІ і Служба іміґрації й натуралізації. Арештів серед „продавців" ще не проведено.

Ярослав Гайвас

СХІДНЬОАЗІЙСЬКА СПІЛЬНОТА ІНТЕРЕСІВ

Зі загальної суми великих і малих фактів, які останньо мали і мають місце в Східній Азії, поступово зарисовуються обрії нової ситуації в тому величезному просторі. Ця нова дійсність виростає на грунті зростаючої співпраці двох великих потуг Азії і світу — Китаю і Японії.

Кожна з цих потуг велика чим іншим. Китай у першу чергу найбільшим на землі числом населення, найстаршою культурою, єдиною в світі тяглістю і безперервністю свого державного існування від приблизно 4,000 років до народження Христа і аж до сьогодні. Японія енерґією й розмахом, великою суспільною дисципліною, цілеспрямованою діяльністю, завдяки чому за 30 років від катастрофальної поразки на полі бою вона виросла на одну з перших у світі господарських і технічних потуг. Китай має величезні природні ресурси й резерви нафтової ропи, головної бази сучасної енерґетики, коло більйона трудолюбивих людей, а Японія одну з найвищих у світі технологію, неймовірні фінансові резерви й того організаційного генія, який створив усе збудоване людиною на нашій землі. Природні спільники, які майже під кожним оглядом взаємно себе доповняють.

Східньоазійська спільнота інтересів для нас — нічого нового. Ще недавно, під час Другої світової війни, це було мрією японських імперіялістів, які під цією назвою хотіли бачити „японську імперію сходячого сонця", систему великих і малих держав, більш чи менш підкорених Японії. Під гаслом „азія для азіятів" вони мали б працювати під проводом японців і в першу чергу для японців. Роля Китаю і китайського найбільшого народу того простору, і взагалі на нашій плянеті мала бути тільки пасивна, роля об'єкту.

Така була візія й такі були пляни японських лідерів, але життєва дійсність усе те перекреслила й тепер постає зовсім нова картина. В тій новій дійсності Китай не об'єкт, а вагомий рівнорядний чинник, який разом з іншими, в даному разі покищо з Японією, тримає руку на кермі подій. Ще не час докладніше говорити про форму й норми тієї спільноти, вона щойно народжується, але вже при її народженні вона прагне поширитися на ширші простори поза тими двома націями.

Очевидно, що доки та спільнота завершиться, вона мусітиме перебороти небувалі труднощі. В першу чергу проти неї буде Совєтський Союз, а відтак вона не буде по нутру і ЗСА, але для її постання є всі об'єктивні передумови, обидві країни мусять шукати простору для себевияву й мабуть у спілці їм легше буде добитися того, як одинцем. Заки до того дійшло, були різні інші можливості й спроби. Насамперед була Москва. Привикла до легких успіхів на Заході, вона пробувала таких самих легких успіхів на Сході. Але російське простацтво і ненаситність, бажання підпорядкувати собі все насамперед відштовхнули Китай, а відтак Японію. Ще до часу тримається Москви В'єтнам. Не вийшло в азіятському просторі також із ЗСА. А тепер Уряд президента Реґена створив собі ще додаткові труднощі задалекойдучою підтримкою Тайванові та продажжю йому модерної зброї, проти чого категорично мусить виступати Пекін.

Селіг Гаррісон з Карнеґі Ендавмент, спеціяліст Далекого Сходу і його господарського потенціялу вже давніше ствердив публічно, що „між Японією і Китаєм відбулися тайні прелімінарні переговори, контакту й зустрічі з метою уточнити деякі з основних проблем в розбудові взаємного порозуміння". Цьому твердженню спочатку не присвячувано більшого значення, аж його потвердив речник японського міністерства закордонних справ Шоґей Наїто, який сказав: „Ще в 1980 році в Пекіні відбулися зустрічі китайських і японських представників. На тих зустрічах уперше дискутовано питання китайських прибережних мілин (на яких мають бути величезні нафтові резерви)". А ТАСС в своєму недавньому повідомленні поінформував: „Свою недавню візиту в Японії у грудні 1981 року заступник прем'єра Держради і міністер закордонних справ Китаю Гуанг Гуа намагався використати для того, щоб у перекрученому вигляді зобразити політику СССР у різних районах світу, спробувати посіяти у Японії ворожнечу і недовір'я до СССР, ще раз закликати правлячі кола тієї країни до створення горезвісного 'єдиного фронту' проти Совєтського Союзу."

На перший погляд могло б здаватися, що „питання прибережних мілин" і пошуки та буріння за нафтою на них не аж така важлива справа. Але власне про прибережні мілини у водних просторах Китаю той же самий Селіг Гаррісон сказав:" „Там, у цих китайських прибережних водах є цілі серії Північних морів (де відкрито великі поклади нафти). Там буде рух, як в улию, за нафтою, це буде без сумніву останнє велике відкриття на землі". Ці прибережні мілини в китайському Пацифіку вже стали леґендою. Тягнуться вони від затоки Богай, вздовж Жовтого моря,

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Душник

ПОЛЬЩА І РОСІЯ

Під час польської кризи та московського натиску на Польщу в американській пресі появляється щораз більше критичних статтей, які виявляють російську політику у всіх її брутальних аспектах. Голосіння Джорджа Кеннана про „потрібне зрозуміння для оборонних потреб" Росії губляться у цій повені протиросійських статтей і голосів.

Наприклад, відомий аналітик військових справ Дрю Мідлтон помістив в недільному числі „Ню Йорк Таймсу" (17-го січня 1982 р.) довшу аналітичну статтю, про трактування Польщі царською та большевицькою Росією. Для українців ця аналіза — це нічого нового, одначе, вона принесе вдоволення багатьом українцям, що вони не єдині, які правильно розцінюють політику Москви супроти слабших сусідів, в тому числі й українців.

Автор наводить слова царя Миколи I, коли то він, здушивши польське повстання, мав сказати, що „поляків, не зважаючи на їх опір, треба ущасливити", забравши від них владу, якою вони самі собі шкодять..."

Відомо, що в росіян — шалена пристрасть „ущасливлювати" інші народи — чи то шляхом навертання їх на російське православ'я, чи збиранням слов'ян в одну „панславістичну родину" під проводом Москви, чи вкінці через „пролетарську революцію".

Очевидно Москва протягом новітньої історії брутальною силою старалася „ущасливити" поляків. Але хоча ця московська брутальна сила здушувала усілякі пориви поляків та їхні змагання, але зчасом польський опір проти Москви відроджувався та ставав більш непримиримим.

Політично і мілітарно — пише Мідлтон, — Польща для Росії мала куди більше значення як будь-яка европейська нація. Відомий британський знавець Росії Едвард Кренкшо вважає Польщу европейським народом і без неї Росія є тільки азійською країною!

З тієї чи іншої причини Москва супроти Польщі завжди вела подвійну політику. В минулому — мілітарний успіх ішов з русифікацією країни, сьогодні перемога на військовому відтинку йде впарі з поглибленням комуністичних впливів, чи пак совєтизацією.

Польське повстання у 1830 році придавлено не так з причини мілітарної неефективности поляків, — як радше із-за внутрішніх непорозумінь між цивільним урядом і військовою командою щодо методи боротьби проти Москви. Польська армія спинила численні московські військові з'єднання під Остроленкою в битві, в якій згинуло по 6,000 вояків, як по польській, так і по московській сторонах.

Брат царя Миколи, Великий Князь Константин, виявився нездібним правити Польським Королівством, створеним на Віденському Конґресі (1915 р.), що на ділі було московським васальством. Тому цар вислав до Польщі польового маршала І. Ф. Паскевіча як віцекороля Польського Королівства.

Його політика полягала в нищенні всього свідомого польського елементу; депортовано в Сибір 10,000 польських вояків і цивільних діячів в роках 1830-1831; університети у Варшаві і Відні замкнено і польські студенти були змушені студіювати в університетах Ст. Петерсбурґу і Києві. Російська мова стала офіційною мовою у Королівстві не тільки в школах, але також в уряді і судах тощо. Розв'язано також польську армію, а поляків рекрутовано в російську армію. Одним словом — Москва хотіла знищити польський націоналізм і польську мову.

Але й ці заходи не принесли Москві успіху, бо поляки далі бунтувалися проти Москви, а ті, кому пощастило виїхати за кордон, вели безнастанну пропаґанду проти московського царату.

Коли до влади в Росії прийшов цар Александер II, він повів поблажливу політику супроти поляків, іменуючи поляка-угодовця, графа Александра Вельопольського, своїм представником у Польщі. Створено новий університет для поляків у Варшаві і зорґанізовано т. зв. Польську Державну Раду, завданням якої, одначе, була всебічна підтримка царської русифікаційної політики.

Дня 22-го січня 1863 року вибухнуло польське т. зв. „січневе повстання" проти російського уряду, яке перемінилося в загальну партизанку, що тривала понад два роки. Вкінці московські війська знищили польський революційний рух, виарештували і вивішали майже всю провідну польську верству і тисячі польських патріотів запроторено в Сибір. Скасовано польський уряд, заборонено польську мову і перемінено Королівство на російську провінцію, т. зв. „привіслянський край".

(Москва зробила з Польщею це саме, що вона вчинила з Україною по знесенні Гетьманщини та т. зв. „Малоросійської Колеґії" сімдесят років перед тим.

Останнє чвертьсторіччя минулого — XIX —

(Закінчення на стор. 4)

З господарського життя

У Ляс Вегасі відбулися щорічні збори численних представників будівельних фірм ЗСА. Асоціяція будівничих мешкальних будинків належить до найсильніших бранжевих професійних організацій в ЗСА. На цьогорічних зборах домінувала журба, як перебути цей рік, який заповідається винятково критичний для будівельного промислу. Майкл Самікраст, — головний економіст і господарський дорадник тієї асоціяції поінформував, що попереднього року коло 250,000 самостійних будівельних фірм перестало працювати. Головними причинами важкого положення у тій ділянці господарки є спад попиту на нові доми та високі відсотки від позичок на закуп житлових будинків. Самікрест попередив, що коли відсоткова стопа не впаде на коло 13 відсотків у річному відношенні, тоді число новобудов цього року може впасти до неймовірно низького рівня, тобто коло 700,000 розпочатих новобудов. Для порівняння він подав, що минулого року розпочато 1,08 мільйона нових будов мешкальних будинків, а рік перед застоєм 1978 р. у будівельному промислі таких новобудов було 2,1 мільйона. Для ілюстрації один будівничий зі стейту Ілліной подав, що він річно будував коло 250 домів, а минулого року тільки три.

Замовлення на машини й нове фабричне знаряддя є вагомим показником тенденцій у дальшому розвиту господарського життя. У місяці грудні замовлення на нові машини й фабричне знаряддя впали до 49.2 відсотка висоти таких самих замовлень попереднього, тобто 1980 року. Аналітики розвиткових тенденцій на господарському відтинку підкреслюють, що цей факт доказує дальший застій, а навіть його поглиблення у найближчому часі. Принаймні фабриканти і керівники індустрії так дивляться на найближчу майбутність і тому не замовляють нових машин. Так само дуже поважно, бо на 25 відсотків, впали закордонні замовлення на нові машини й знаряддя в американському машинобудівельному промислі.

Одначе великим винятком з того критичного стану були банки. 15 найбільших банків ЗСА опублікували дані за останній квартал, з яких ясно, що з малими винятками вони мали дуже добрий квартал і незлий узагалі 1981 рік. Наприклад, великий банковий дім Дж. П. Морґан мав рекордово добрі успіхи, які перевищили успіхи продовж останніх десятьох років. Так само добре вийшов Чейс Менгеттен банк. Одначе банки західнього побережжя ЗСА вийшли значно гірше в тому часі.

Світовий банк повідомив, що цього року разом зі всіма своїми прибудівками буде змушений скоротити кредити для Індії. Минулого року з тих фондів Індія дістала 40 відсотків усіх кредитів, виданих ними, а цього року отримає тільки 32,5 відсотка. Спершу в цьому році було заплановано дати Індії 2,1 більйона долярів, але нова ситуація каси змушує обмежити ту суму до 1,9 більйона долярів. Представник Індії наголосив той факт, що приступлення до Світового банку Китаю вплине ще на зменшення тієї суми в майбутньому з огляду на величезні потреби Китаю та на базу, яка є підставою розподілів фондів. Крім цих кредитів Індії признано на цей рік від Міжнародного валютного фонду 5,65 більйона долярів. Погоня за кредитами з міжнародних фондів підкреслює зменшення готівки до диспозиції на різних внутрішніх грошових ринках. У численних країнах, включно із ЗСА, запотребування інвестиційних капіталів таке велике, що не завжди наявні грошові резерви можуть їх задоволити. Цей факт є одним з важливіших причин високої відсоткової стопи в світі, яка, не зважаючи на попередні сподівання, обнижується дуже поволі, а ще й до того є голоси з фінансових кіл, що вона незабаром знову почне підноситися.

Спроможності капіталів деяких нечисленних країн зростають і підприємці тих країн, або різні компанії закуповують продукційні комплекси, призначені до продажу на світовому ринку. До таких країн належить також Маляйзія, яка, перед тим заки стати самостійною державою, була британською колонією. В Маляйзії до таких компаній належить — Сайм Дарби, головним полем діяльности якої є виріб природної гуми. Після відходу частини европейців із керівництва тієї компанії прийшли на їхнє місце азійські підприємці, які виявили величезну динаміку й господарський хист. Тепер та компанія викупила філіпінську філію американської гумової фірми Б. Ф. Ґудвіч та шукає за іншими прибутковими великими господарськими одиницями.

Уряд Великої Британії повідомив, що число безробітних в тій країні вперше в історії перейшло три мільйони осіб, а процентово число безробітних піднеслося з 11,5 відсотка до 11,7 відсотка всієї робочої сили. Таким чином число безробітних від приходу до влади консервативного уряду на чолі з прем'єром Маргаретою Тачер в травні 1979 року подвоїлося. Інфляція у Великобританії й далі виносить 12 відсотків у річному відношенні, а продукція в порівнянні з 1979 роком впала на 16 відсотків.

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТИ

IX

Метою дальших міркувань цієї статті буде звести ці ідеали єдности та національної згоди зі сфери абстракцій на ґрунт конкретної щоденної поведінки кожного українця.

Єдність на мою думку, не ввійде в наше життя як якась надприродна ласка, яка нагл без ніякого зусилля людей усуне намул довгого поневолення в думанні мільйонів українців і сціпить їх в одну інтеґровану спільноту. Так само єдности не створять кілька наших політичних чи громадських лідерів, які раптом порозуміються і почнуть співпрацювати. Така єдність, звичайно, короткотривала. Щоб вона тривала довше, єдність мусить постати зусиллям усіх, ділами і поведінкою мільйонів українців.

Державна єдність виростає з певних психологічних рис людей, які витворюються довшим життям у впорядкованій своїй державі, що старається задовольнити потреби своїх громадян і тим самим викликає довір'я та сенс льояльности в них. Ці самі риси свідомо й пляново плекається в програмах т. зв. громадянського виховання (civil education).

Громадянське виховання

Ділянка громадянського виховання в нас досі повністю занедбана. Уся увага була присвячена поширенню та закріпленню національної свідомости і патріотизму. Для політичного відродження це було найконечніше; проте навіть найгарячіший патріот може виявитися руїнником, якщо він не вміє думати й діяти по-державному, якщо він не замислюється над наслідками його поведінки на життя громади, не має охоти щиро проаналізувати себе, щоб розрізнити, де кінчається патріотизм, а де починається власна амбіція й жадоба влади, якщо він не здібний співпрацювати з іншими.

Одне з найважливіших завдань, на мою думку, що стоять перед батьками, виховниками і усією суспільністю — це посилення громадянського виховання нашої молоді. Якщо ми хочемо серйозно збудувати власну державу, не вистачить бути національно свідомим патріотом, але теж треба вміти думати та діяти як зрілий та відповідальний громадянин.

Цілі та принципи громадянського виховання, розроблені для шкіл і молодечих організацій, є ті самі і для усієї суспільности. Усе, що діється в суспільності, має формуючий вплив на думання та поведінку людини, зокрема молодої. Якщо діягноза правильна, що українцям бракує того морального пов'язання, цементу, що спаює різні частини і елементи в одну спільноту, і що тим цементом є довір'я до чесности і патріотизму усіх українців, яких вони не були б ідеологічних орієнтацій і поглядів, і признання їм права співвирішувати долю спільної їм батьківщини, — тоді мета і методи громадянського виховання стануть ясні. Вони мусять зводитися до плекання свідомого довір'я до власних земляків, до пошани до них, не зважаючи на всі різниці, до витворювання готовости шукати співпраці.

Толерантність до різниць, на нестачу якої серед українців постійно вказується, виростає з довір'я до людини, тобто з переконання, що інша людина, хоч думає інакше, є однаково вартісним громадянином, який має право думати інакше, і з його думкою кожний повинен рахуватися.

В парі з тим мусить існувати довір'я, що, з винятком нечисленних одиниць, люди керуються чесними мотивами і в основі є морально добрими. Не можна брати під сумнів моральний характер людини чи щирість її патріотизму тільки тому, що не погоджується з нами.

Отож треба всі виховні і перевиховні зусилля в родинах, школах, молодечих організаціях, в пресі й у всьому громадському житті скерувати на те, щоб витворити серед нас атмосферу взаємного довір'я, почуття згоди та єдности. Не деклямаціями про неї, не абстрактно, але конкретною щоденною поведінкою, починаючи хоч би від плекання товариських взаємин з українцями різного територіяльного походження, різної віри і без віри, і різних поглядів.

Кожний мусить додати до того, щоб взаємини між українцями, щоб участь у житті наших громад не залишали стільки почуття гіркости, ресантименту і не доводила до бажання втекти від такого середовища. Батьки, учителі, виховники повинні свідомо прищеплювати дітям щиру настанову до себе самих, тобто — привчати їх питатися себе самих, що кожний робить для добра громади, якими мотивами керується, які наслідки ця дія або відсутність дії матиме на дальший розвиток громади? Треба навчити їх питати себе, чи їхня поведінка у відношенні до інших українців добавляє до поширення толерантности в громаді, чи навпаки — додає до поглиблення незгоди?

Дітей у родинах і школах треба свідомо виховувати в довір'ї до українських людей, привчати бачити в цих людей позитивне: чесність, щирість, жертвенність, відданість ідеї. Роз'єднаність і пануюча ворожість між українцями, яка часто проявляється в постійній критиці усіх і вся і в наріканнях на всіх, а цьому прислухаються наші діти змалку, — витворює в дітей нехіть до українства і бажання втекти від такої нездорової атмосфери українського життя, у якій стільки ресантиментів, образ, непорозумінь і суперечок за дрібнички; можливо, що це і є причиною, чому діти багатьох наших політичних провідників поодружувалися з не-українцями і поволі відходять від українського життя. Вони, мабуть, наслухалися стільки негативного про інших українців від своїх батьків, що тільки шукали нагоди відійти від такого середовища.

В державних народів громадянське виховання зводиться до навчання учнів про різні державні установи, про ролю уряду, парляменту й суду, про права та обов'язки громадян тощо. В народі, що обтяжений психологічним тавром неволі, громадянське виховання повинне зосереджуватися на потребі стирати це тавро, тобто усувати цей намул довгої неволі в думанні та поведінці поневолених. Іншими словами громадянське виховання мусить мати дещо з постійної психологічної аналізи, психотерапії та перевиховання. Мета його — допомагати людям здобути вгляд в себе самих, в мотиви власної дії, в психологічні наслідки поневолення, як вони проявляють себе в особистому і громадському житті. Так унапрямлене громадське виховання має вкінці привести до перемоги раціонального думання над емоційним, до вміння розрізняти, що є істотне, а що другорядне, тобто — до визволення людини з пут дрібничковости, надмірних емоційних реакцій, у яких тратиться всяке почуття міри і сенсу.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 8 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Пам'ятник Митрополитові Липківському

Попередні повідомлення в українській пресі сповіщали нашу спільноту про вибір проєкту пам'ятника бл. п. Митрополитові Василеві Липківському. Подана ілюстрація показує його загальний вигляд у формі моделю проєкту, автором якого є скульптор Петро Капшученко. Це буде бронзова постать Митрополита під час проповідування до українського народу. На ґранітному п'єдесталі будуть дані про Митрополита та цитати з його проповідей. Там також буде зображення собору св. Миколая (Микільського), збудованого гетьманом Мазепою, в якому, як писав Митрополит, народилася Українська Автокефальна Православна Церква, бо там 9-го травня 1919 року було вперше відправлено Службу Божу українською мовою. Там буде також зображення Св. Софії в якій, за висловом Митрополита, відбулося хрищення УАПЦ, бо там на Всеукраїнському Соборі 19-21 року український народ Волею Божою створив свій рідний єпископат.

Петро Капшученко

(фото: А.Михалюка)

Модель пам'ятника

Постать і п'єдестал (разом 18 стіп заввишки) стоятимуть на підвищеній площі, до якої вестимуть широкі сходи. Пам'ятник Митрополитові Липківському буде збудований в Українському Пантеоні поруч Церкви-Пам'ятника. Виконання постаті та відповідальність за архітектуру пам'ятника доручено авторові цього проєкту.

Скульптор П.Капшученко народжений в Україні. Скульптуру студіював в Европі. Його мистецькі праці в бронзі, терре-коті та дереві показувалися на багатьох виставках у Німеччині між 1946-48 роками, а пізніше в Арґентині, де мистець перебував від 1950 до 1963 р. Як доказ признання за його працю на полі мистецтва і культури, Вільний Університет Гуманістики у Буенос Айресі надав йому звання почесного члена. Праці мистця знаходяться у багатьох приватних колекціях в Арґентині, ЗСА й інших країнах.

Від 1963 року П.Капшученко перебуває у Філядельфії. Відтоді в ЗСА відбулися численні виставки його невпинної творчої праці. Між ними варто згадати дві виняткові одноособові виставки — в Музеї Мистецтва Спрінґфілд, Масс., та в Музеї Мистецтва, Вашінґтон Кавнті, Мд.

ЦІЛЬ ПАМ'ЯТНИКА

У Зверненні Консисторії УПЦ з нагоди 60-ої річниці відродження УАПЦ говориться: Сьогодні наша Церква під проводом Блаженнішого Митрополита Мстислава будує пам'ятник бл.п. Митрополитові В.Липківському, щоб висловити наше признання і подяку Великому Митрополитові України за його великий вклад у відродження і зміцнення духовних скарбів України; щоб висловити нашу пошану і признання його сучасникам, які разом з Митрополитом Липківським відвойовували Україну від чужого намулу попередніх століть; щоб зберегти у світлу сторінку нашої історії та винести її на поверхню, як приклад, гідний наслідування тепер і в майбутньому, бо тоді наша Церква сміливо глянула в очі, здавалося б, безвиглядному становищу і - перемогла!

Було б великим гріхом нашого покоління, якщо ми не, лишили б у спадщину нашим наступникам традицію плекання пам'яті цього невичерпного джерела християнської моралі і українського патріотизму — Великого Митрополита України о. Василя Липківського. Пам'ятник і участь усієї спільноти у його будові кладуть підвалини такій традиції.

ЗВЕРНЕННЯ

Після шести років праці Комітету, почавши від ініціятиви ОДУМ-у у 1975 році, сьогодні ми стоїмо на порозі здійснення побудови пам'ятника. Дякуючи дотеперішнім шановним жертводавцям, ми вже майже маємо, з чим починати вироблення бронзової постаті пам'ятника.

Тож, коли вже всі підготовчі труднощі переборено, коли довгий шлях мистецьких пошуків пройдено, коли вже побудова пам'ятника залежить виключно від фондів, звертаємося до всієї української спільноти, на всіх континентах сущої, своїми пожертвами уможливити закінчити пам'ятник у 1982 році. Відкриття і посвячення пам'ятника у 61-шу річницю відродження і усамостійнення української Церкви, з участю представників усієї української спільноти, буде гідним завершенням цього шляхетного задуму.

Пожертви слід виписувати і надсилати до:

Ukrainian Orthodox Church, Lypkivsky Fund 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O.Box 375, So. Bound Brook, N.J. 08880.

Комітет побудови пам'ятника Митрополитові В.Липківському

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

Бюро Релігійної Освіти Філядельфійської Архиепархії

Архиепархіяльна Канцелярія повідомляє про установлення сталого Бюра Релігійної Освіти (БРО), яке тепер тимчасово приміщується в будинку Митрополичого Ординаріяту при 815 Північ Фреклін вулиця, Філядельфія, Па. 19123.

Архиєпископ Митрополит Стефан Сулик призначив Сестру М.Єроніму Роман, ЧСВВ, директором БРО.

Бюро Релігійної Освіти є уповноважене видавати всі офіційні напрямні (директиви) для програм катехизації українською і англійською мовами й буде служити, як Допоміжний осередок для катехитичних потреб парафій.

Невідкладним завданням БРО є: 1. Оцінити теперішні існуючі програми катехизації, розглянувши їх. 2. Допомагати в установлюванні нових програм. 3. Бути у безпосередньому зв'язку з усіма катехитами, видаючи періодично „Листок Зв'язку".

Тепер обмірковується розвиток програми катехитичного вишколу в Менор Джуніор Коледж в Дженкінтавн, Па.

Бюро Релігійної Освіти є готове послужити в катехитичних потребах нашому духовенству і катехитам. Просимо звертатися до Бюра на адресу: Сестра М.Єроніма Роман, ЧСВВ, директор, Бюро Релігійної Освіти, 815 Північ Френклін вулиця, Філядельфія, Па. 19 123. Телефон: (215) 627-0143

Організаційна структура Філядельфійської Архиепархіяльної Катехитичної Комісії: Високопреосвященніший Стефан Сулик, Архиєпископ-Митрополит; екзекутивний директор; директор Бюра Релігійної Освіти; заступник директора парафіяльних катехитичних програм; заступник директора катехизації українською мовою; заступник директора Ліги Української Католицької Молоді.

Сестра М.Єроніма Роман, ЧСВВ.

На засіданні Комісії 16-го грудня 1981 Високопреосвященніший Владика Стефан Сулик, Архиєпископ-Митрополит, призначив наступних осіб Філядельфійської Архиепархіяльної Комісії: о. Ярослав Данильчук — екзекутивний директор; Сестра Антонія Анна Лашок, ЧСВВ, — заступник директора-секретар; Сестра Єроніма Роман, ЧСВВ, -директор Бюра Релігійної Освіти і заступник директора парафіяльних катехитичних програм; отець Роман Мірчук-заступник директора катехизації українською мовою і заступник директора Ліги української католицької молоді.

ПОКИЩО НЕ ВІДОМО ЧИ АМБАСАДОР З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик дійсно плянує зрезиґнувати із свого посту. Державний департамент не зайняв ще до цієї справи жадного становища, а приятелі амбасадора кажуть, що вона плянує повенутися до своєї давньої професії викладача на університеті. Втаємничені особи припускають, що між амбасадором Дж. Киркпатрик і державним секретарем Александром Гейґом існують деякі непорозуміння щодо становища Гейґа до близькосхідних проблем, зокрема Ізраїля і Єгипту.

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.
ТАРАСА КОСОВИЧА
був. дир. Районової Молочарні Верднякивці, Борщів,
зложили 50.00 долярів
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД
інж. Стефан і Володимира КУШЕЙ
(був. голова Надзірної Ради)

В ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої МАТЕРІ
бл. п.
ОЛЕКСАНДРИ з ЛІНИЦЬКИХ
МАРКОВИЧ
був. артистки ЛАВРОВСЬКОЇ
буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 7-го лютого 1982 р., о год. 11:10 ранку
в Катедральному Храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філядельфії, Па.
816 N. Franklin Street
До участи в Панахиді сердечно запрошую Приятелів, Артистів, Студентів, Учнів, Знайомих.
Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ — донька

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого
МУЖА І БАТЬКА
бл. п.
ЮРІЯ ТЕОДОРОВИЧА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
з ПАНАХИДОЮ
у понеділок, 8-го лютого 1982 року
в соборі свв. Володимира і Ольги
в Чикаґо, Ілл.
ДРУЖИНА І ДОНЬКА

З великим сумом повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в четвер, 21-го січня 1982 р. на 89-му році життя, упокоїлась у Бозі у Станиславові, Зах. Україна,
наша Найдорожча
МАМА І БАБЦЯ
бл. п.
ЮЛІЯ ПАВЛІСЬКА
з дому ШЕВЧУК
вдова по управителеві школи в Угринові Горішнім, біля Станиславова.
Горем прибиті:
ЯРОСЛАВ І ВАЛЕНТИНА — син з дружиною
ОЛЬГА — внучка
та численна ближча і дальша Родина в Україні

Увага! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ! Увага!
МОЛОДЬ УВАГА!
„ВИ і МИ"
Театральна Студія Молоді під мист. кер. Володимира Шашаровського у Філядельфії
запрошує Вас, Молодих і Старших, на
ВЕЧІР
СМІХУ — РОЗВАГИ і ЗАБАВИ
що його змонтували власними силами самі студійці.
Субота, 6-го лютого 1982 р., год. 8-ма веч.
Заля: УСО „Тризуб" у Філядельфії, Па.
4932 Брод вулиця
ПРОГРАМА • МУЗИКА • БУФЕТ
Після програми, ПЕРЕКУСКА І ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ
Вступ: Добровільні датки.

Увага! Увага!
МАТУРИСТИ
ГОЛОВНОЇ ГІМНАЗІЇ 1937 Р.
Приготовляємо Стрічу
Подавайте свої адреси і пишіть до:
Prof. B. T. Zalucky
10402 Glenmore Dr. • Adelphi, Md. 20783

Український Лещетарський Клюб „СОКІЛ", Сиракюзи, Н. Й.
впаштовує
ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ
ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК-у
(Української Спортової Централі Америки і Канади)
та за мандрівні чаші в пам'ять
Д-ра МИРОСЛАВА ОРЛОВСЬКОГО
в днях 27-го і 28-го лютого 1982 року
на Song Mt., Tully, N.Y.
Hwy No. 81, Exit 14, 15 хвилин на південь від Сиракюз
СУБОТА, 27-го лютого 1982 р.
Год. 8:30 — Видача чисел, а опісля крутобіг і великий крутобіг. Чоловіки, жінки, сеньйори, юнаки і юначки (14-18), хлопці і дівчата (9-14).
Год. 7-ма веч. — БЕНКЕТ, РОЗДАЧА НАГОРОД у ГОЛІДЕЙ ІНН.
Неділя, 28-го лютого 1982 р.
Год. 9-та — Збірка до плоского бігу.
Зголошення змагунів (через спортові товариства), з оплатою $12.00, висилати не пізніше, як до 24-го лютого 1982 року, на адресу:
NADIA SHARAN
1647 Westmoreland Avenue, Syracuse, N.Y. 13210
Tel.: (315) 446-1137
Усі кімнати з 2-ма подвійними ліжками $34.00, замовляти найдальше до 15-го лютого — Holiday Inn, tel.: (315) 457-4000. Exit 36 off N.Y.S. Thruway (1-90) to 81 South. Exit at 7th North Street to 6701 Bucklay Road, North Syracuse, N.Y. 13212.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ
І ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)
П'ятниця, 5-го лютого 1982 року, о год. 7-ій веч.
Напередодні 90-ліття Їх Блаженства
ПАТРІЯРХА ЙОСИФА
ВЕЧІР СПОГАДІВ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ:
„ТРИ СОБОРИ СВ. СОФІЇ"
Вступне слово виголосить голова СУЖА ..... ред. ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ
У вокальній частині Вечора оперова співачка — МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЙЧУК
Виконає пісні-молитви ..... д-ра ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО
При фортепіяновому супроводі ..... КОМПОЗИТОРА

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 30-го січня 1982 р., упокоївся в Бозі у Ню Гейвені, Конн.,
наш Найдорожчий ТАТО І ДІДУСЬ
бл. п.
ОСИП ХОМА
народжений 24-го жовтня 1886 р. у Малковичах, пов. Городок Ягайлонський, учасник Визвольних Змагань, член Кооперації Українських Купців м. Станиславова, Україна.
ПАРАСТАС буде відправлений в понеділок, 1-го лютого 1982 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні п. Маркевича, 14 Trumbull Street, Ню Гейвен, Конн.
СЛУЖБА БОЖА — 2-го лютого 1982 р., о год. 10:30 ранку у церкві св. Михайла при George Street, Ню Гейвен, Конн., Після Богослуження Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на кладовище св. Лаврентія в Ню Гейвені, Конн.
Горем прибиті:
син — ПЛЯТОН з дружиною ГАЛИНОЮ
донька — ЛЮБА МЕЛЬНИК з мужем РОМАНОМ
внуки — ЛІДОЧКА, ІГОР, ЯРКО, ТАМАРКА, РОМАН, АДРІЯН І ЮРКО

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що в суботу, 16-го січня 1982 р. в Рочестері, Н. Й., несподівано відійшов у Вічність, на 72 році життя,
НАШ ТРУДОЛЮБИВИЙ ПАРОХ
бл. п. о. Архипресвітер
ВАСИЛЬ ОСТАШ,
Чину оо. Студитів
народжений 11-го квітня 1910 р. в Покрівцях, пов. Стрий, Зах. Україна.
ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відправив у вівторок і середу Єпископ Стемфордської епархії Преосвященніший Владика Василь Лостен в сослуженні: о. мит. В. Середовича, о. монс. М. Бабака, о. І. Мака, о. Б. Смика, о. Мезомо, о. Кокоша, о. Дудяка. На Архиєрейській Службі Божій дияконував о. Дудяк.
В середу, після Святої Літургії Тіло Покійного було перевезено до церкви св. Петра і Павла в Авбурн, Н. Й., де похоронні Богослуження і похорону довершив о. Архимандрит Л. Гузар в сослуженні місцевого Пароха та Отців із сусідніх парафій. ПОХОРОНЕНО в четвер, 21-го січня 1982 р. на цвинтарі св. Йосифа у крузі, призначеному для священиків.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
КОМІТЕТ ПАРАФІЇ БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЬОГО в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

Східньоазійська...

(Закінчення зі стор. 2)

Східньокитайського моря аж до островів Сенкаку і Тайвану. Відтак на південь від Тайвану аж до острова Гайнану і Тонкінської затоки та берегів Північного В'єтнаму. В деяких місцях вони десятки миль від берега, в деяких сягають сотні миль.

Уже 1980 року постала в Токіо Японсько-китайська нафтова компанія, що її створила Японська національна нафтова корпорація і 47 найбільших торговельних і промислових компаній, відкрила поклади високоякісної ропи в затоці Богай і експлуатує її. Дотепер японські, американські і европейські компанії провели сейсмічні досліди за суму 200 мільйонів долярів і готові починати буріння. Одначе випадок басейну затоки Богай є показовим, як Китай і Японія співпрацюють. Японія погодилася давати 52,5 відсотка зі здобутої ропи Китаєві хоч прийнято є в того роду міжнародних умовах давати значно менше, навіть 25 відсотків.

Про розміри робіт сказав голова найбільшого азійського континентального банку Гонгконг і Шанхай банк, Майкел Сендберг: „Я обраховую, що буріння розпочаті 1982 року вимагатимуть принаймні 10 більйонів долярів вкладів до 1985 року, а до 1990 року ще дальших 10 більйонів".

Ті неймовірні розміри нафтодобувних ініціятив вказують на розміри сподіваних нафтових резерв. Але це знову своєю чергою зумовлює цілий ряд інших, а в першу чергу політичних потягнень. Президент японського Інституту економіки енергії Тойоакі Ікута, пояснив: „Коло 99,7 до 99,8 відсотка сучасного постачання ропи до Японії походить із країн Перської затоки. Отже, якщо з Перської затоки припинять достави ропи, Японія зразу втратить коло 60 відсотків свого загального постачання енергії, а це вистачає, щоб вся японська економіка опинилася в хаосі".

З того зрозуміло, чому Японія не лише йде на величезні фінансові уступки супроти Китаю, але й зовсім свідомо пов'язує з ним свої пляни на майбутнє. Знову же Китай, виставлений на смертельну небезпеку з боку Росії, сьогодні совєтської, вчора царської, а завтра ще іншої, також мусить пов'язувати з Японією свої пляни.

Польща...

(Закінчення зі стор. 2)

сторіччя позначилося страшною русифікацією польської провінції під Росією, що тривала аж до вибуху Першої світової війни.

Аналітики і знавці польсько-совєтських справ переконані, що навіть якщо Москва здушить рух польського спротиву при допомозі польської мілітарно-поліційної сили та політичних польських угодовців, Москва ніколи не зможе знищити польського націоналізму. Один з европейських спеціялістів сказав: „Німці, які є куди більш ефективні як росіяни, не могли зламати поляків, і росіяни напевно цього не зроблять."

Тут ситуація не є та сама. Німці живуть в серці Европи, і не зважаючи на брутальну політику Гітлера, вони не могли цілковито знищити т. зв. „нижчі раси" европейського населення. Але Росія має великі простори азійського континенту, де вона безслідно запроторює сотки тисяч людей.

У цьому — і різниця між нацистичними людовбивцями і большевицькими народовбивцями.

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ УВАГА!

Володимира Барагури

МЕЧ і КНИГА

ЗБІРКА ІСТОРИЧНИХ І БІОГРАФІЧНИХ ОПОВІДАНЬ

ДРУГЕ ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ. З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ПЕТРА АНДРУСЕВА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА

Меч і книга" — це необхідна допоміжна лектура при навчанні українознавства.

112 сторінок — ціна $6.00 + порто

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку

ЗАМОВЛЯТИ

"SVOBODA" BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Вступайте в члени УНС

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $3.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ... 5.00

ОГОЛОШЕННЯ НА 3 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 долярів за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту ... $ 6.75
Фоторепродукція на дві шпальти ... 8.50
Фоторепродукція на три шпальти ... 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $ 5.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ... 7.00

Оголошення на чергове, недільне видання приймається до ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ до 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дають за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.

Рівночасно з оголошенням, проситься надсилати НАЛЕЖНУ СУМУ.

Увага! При вплачуванні належности, проситься ОБОВ'ЯЗКОВО подати ЧИСЛО РАХУНКУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ЛИШЕ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.

У Ню Йорку відзначено 60-річчя УВУ

У днях 4-го і 5-го грудня 1981 року в приміщеннях УНДому при 140-142 Друга авеню в Ню Йорку відзначено 60-річчя Українського Вільного Університету.

Відзначення влаштували: Українська Вільна Академія Наук, Наукове Товариство ім. Шевченка і Делегатура УВУ з такою програмою: Наукова конференція, у якій 4-го і 5-го грудня головував проф. д-р В.Лев, секретарював проф. д-р В.Вергун. Доповіді прочитали професори: Василь Лев „Студії української літератури в УВУ празького періоду", Анна Бойцун „Студії української літератури мюнхенського періоду" (прочитав д-р В.Лев); Богдан Чопик „Мовознавчі науки в УВУ" (прочитав д-р В.Вергун); Наталія Пазуняк „Професор УВУ Наталія Полонська".

Дня 5-го грудня перед полуднем і по полудні доповіді прочитали: проф. д-р Лука Луців „Заснування УВУ у Відні та перенесення його до Праги"; проф. д-р Осип Андрушків „Комітет допомоги УВУ й Товариство Прихильників УВУ в ЗСА"; проф. д-р Едвард Жарський „Природознавство в УВУ" (прочитав д-р В. Вергун); проф. д-р Ярослав Падох „Історія українського права в УВУ"; проф. д-р Василь Вергун „Тематика магістерських і докторських праць в УВУ"; проф. д-р Олександра Кисілевська-Ткач „Педагогічні студії в УВУ"; мгр Іза Боярська „Професор Вадим Щербаківський" (прочитав д-р В. Лев); проф. д-р Осип Андрушків „Математичні науки в УВУ".

Наукову конференцію у згаданих двох днях відвідали понад сто кільканадцять людей старшого і молодшого віку. Прислухувався доповідям також ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів, якого разом із дружиною привітав д-р В.Лев.

Того самого дня, тобто, 5-го грудня, між 4-ою і 7-ою годинами ввечері у великій залі УНДому відбулася друга частина програми відзначення 60-річчя УВУ — Ювілейна вечеря. Проф. д-р Лев, голова Делегатури УВУ, привітав ректора УВУ проф. д-ра В.Янева і його дружину, почесних гостей за президіяльним столом та численно прибулих гостей, старшого і молодшого віку, покликав на тостмайстрів д-ра Падоха і проф. Омельченка, попрохав о. Шевчука, пароха української католицької церкви св. Юра, провести молитву, а ректора УВУ — до ювілейного слова.

Ректор проф. д-р Янів розкрив перед слухачами минуле і сучасне УВУ та вказав на велику ролю, що її відіграв і ще має відіграти УВУ у майбутності для української спільноти у вільному світі в країнах поселення і для українського народу в Україні. „Велику ролю зможе УВУ відіграти тоді, коли він буде існувати", сказав ректор Янів. Щоб УВУ існував, він мусить мати моральну і матеріяльну підтримку української спільноти; він мусить мати постійний доплив студентів і постійну матеріяльну допомогу від жертводавців з-поміж широкого загалу.

Ювілейне слово проф. д-ра В.Янева — це був звіт ректора УВУ перед широкою українською громадою Ню Йорку з дотеперішньої праці УВУ зі вказуванням на те, яку працю виконали і виконують студенти, магістри та доктори УВУ у всіх ділянках національного життя. Український Вільний Університет вільний не тільки тому, що він існує у вільних країнах, — сказав ректор, — але він вільний ще й тому, що він плекає вільну науку, що наповнює голови і й серця студентів, магістрів і докторів волелюбними ідеями, які оживляють національний організм і запалюють душі до праці та боротьби за визволення України.

Закінчив ректор Янів закликом до праці, до підготування студентів до студій і до матеріяльної і моральної підтримки УВУ.

Щирі і палкі слова проф. В.Янева слухачі привітали рясними оплесками, а тостмайстер д-р Я.Падох покликав голову СКВУ мгра Івана Базарка до привіту.

По привіті Е.Белюць продеклямувала вірш про мову, одержаний з України, та уривок з віршованого історичного роману Ліни Костенко „Маруся Чурай" (як Маруся після засудження на смерть прощається зі світом). Деклямація Е.Белюць викликала у слухачів велике захоплення і рясні оплески.

Другий тостмайстер, проф. Василь Омельченко, провідний член УВАН, представив представників центральних організацій за головним столом і представників товариств на залі. За головним столом сиділи: о. протопресвітер Базилевський, парох УПЦеркви, і о. С.Шевчук, парох УКЦеркви, проф. д-р Володимир Янів — ректор УВУ, п-і Янів, д-р Я.Падох, НТШ, проф. В.Омельченко, УВАН, мгр І.Базарко, СКВУ, д-р В. Ленцик, генеральний секретар Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, інж. Л. Бурачинська, СФУЖО, д-р В.Лев, Делегатура УВУ; д-р П.Гой, Фундація УВУ; д-р В.Вергун, секретар, а мгр М.Турецький, касир Святочного комітету і Е.Белюць.

На залі були представники від таких організацій: Володимир Процик, ОДВУ і КУПО, Степан Боднар, Асторія — ООЧСУ, мгр М. Турецький, УБСоюз; д-р Р. Осінчук, Т-во св. Софія; д-р В.Душник, редактор „Українського Квартальника; редактор-емерит А. Драган, „Свобода"; д-р І. Серант, кредитівка „Самопоміч"; П.Мадника, УПКредитівка; д-р Оришкевич, Відділ НТШ Вашінґтон; Надія Савчук, голова 73-го Відділу СУА; Марія Твардовська, — Головна Управа ООЧСУ; Н.Хоманчук, Асторія Відділ ОЖ ОЧСУ; С. Ковалівський, Асторія СУМ; д-р С.Федюк, Світове Об'єднання Гуцулів.

Привіти від установ і організацій склали: проф. В. Омельченко від УВАН, д-р Я.Падох від НТШ, д-р В. Ленцик від Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, д-р П.Гой від Фундації УВУ, мгр М.Турецький від УБСоюзу. Писемні привіти прочитав д-р Я.Падох від: Головної Управи ОЖ ОЧСУ, Мирослава Прокопа, ОЖ ОЧСУ, відділ Ню Йорк; Окружної Управи Відділів СУА в Ню Йорку, 1-ий Відділ в Ню Йорку.

З нагоди 60-річчя УВУ на потреби університету склали грошові пожертви: д-р М.Прокоп — 200 долярів; д-р Роман і Анна Кисілевські — 100 дол.; кредитівка „Самопоміч" — 100 дол.; Перший Відділ СУА — 100 дол.; Боднар — 100 дол.; д-р М.Кознорська — 100 дол.; Микола Турецький — 100 дол.; Об'єднання Оборони Лемківщини, Відділ 1-ий — 100 дол.; д-р Петро Оришкевич — 50 дол.; 4-ий Відділ ООЧСУ — 50 долярів.

Молитвою, що її провів о. протопресвітер Базилевський, закінчено Ювілейну вечерю.

Д-р Василь Вергун

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ ЗВЕРНУЛИ УВАГУ, ЩО на Кубі помічається деяка пожвавленість совєтських літаків, число яких значно збільшилось в останньому часі. Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер настоював на тому, щоб цю справу розглянути на засіданні кабінету, а навіть на Крайовій раді безпеки, але Державний департамент дораджував задержати холодкокровність, аж до повного вияснення цієї справи. Ніхто, очевидно, ще в тому часі не знав, що американські літаки переловили в прибережних водах ЗСА два совєтські бомбардувальники стаціоновані на Кубі, які намагалися спостерігати за рухами американських воєнних кораблів, зокрема атомового кружляка „Вінсон". Совєтські літаки знаходились 42 милі від берегів Вірджінії, а від американського корабля тільки на п'ять миль. Американські літаки змусили совєтських непрошених „гостей" повернутись назад в сторону Куби. В Пентаґоні заявили, що американська радарна система завважила совєтські машини зараз таки коли вони вилетіли з Куби і що випадок про порушення американських територіяльних вод совєтськими літаками не був першим.

Пам'яті д-ра Володимира Савчака

Народжений 18-го лютого 1910 року в Перемишлі й ненадійно померлий 19-го червня 1981 року в Ню Йорку св.п. Володимир Савчак поділив сувору долю свого покоління, добу якого поет назвав добою жорстокою, як вовчиця.

Етапи його життя проходили серед боротьби, в'язниць, концентраків і частогусто заведених надій, а останньо родинної трагедії втратити зятя і врешті ненадійної і як же передчасної смерти.

Закінчивши в Перемишлі середню освіту, а у Львові правничу, Спочилий відбув п'ятирічну правничу практичну в адвоката Володимира Ґіліцінського в Ярославі, після чого у 1939 році комісієї адвокатської палати склав адвокатський іспит з надією, врешті, стати на власні ноги й відкрити адвокатську канцелярію. Але склав цей іспит „п'ять по дванадцятій". Саме тоді Варшавський сойм схвалив закон про знищення вільної адвокатури, яку Польща успадкувала з австрійського конституційного часу, метою якого було усунути з цієї наскрізь демократичної професії українців та інших національних меншин, щоб позбавити їх правної оборони та змоги проголошувати у світі про кривди підкорених Польщею народів. Цю велику втрату знівелювала війна та договорення з д-ром Степаном Навроцьким, адвокатом у Перемишлі та послом, партнером якого в адвокатурі став В. Савчак.

Новим етапом життя В. Савчака було ув'язнення в польському концетраційному таборі в Березі Картуській, а згодом — тримісячна

Бл. п. д-р Володимир Савчак

в'язниця нових окупантів — большевиків і, нарешті, після малосподіваного звільнення — мандрівка на Захід.

Еміґраційний шлях нелегкий, зокрема в воєнний час. Він вів В.Савчака крізь Тарнів, Краків, Штрасгоф і Ляндек, де й спіткав втікача кінець війни й нова громадська нелегка й не позбавлена небезпек служба для своєї громади, головою якої його обрано. В 1949 році прийшло нове рішення — еміґрація до Тунісу, а п'ять років пізніше — до тутешньої вільної надійної землі. Чи не єдиним тривалим здобутком цього довгого мандрівного періоду життя було одруження у вересні 1940 року з Мирославою Павлик та народженням доньки Марти.

І тут боротьба за хліб насущний й долю родини пов'язалася з працею для долі громади. Низка відповідальних постів у професійному правничому секторі, в Пласті, ООЧСУ й НТШ займали в житті В. Савчака не менше часу, ніж праця заробіткова, що й казати про родинні обов'язки. Либонь немає багато таких, як він, щоб стільки труду й посвяти віддали своїй громаді. Згадаймо довголітнє членство в керівних органах НТШ, особливо, на пості контролера, й фахову допомогу в організуванні економічної бази Товариства, зокрема в ділянці поширення його видань. Довгі роки, від самого заснування Товариства Українських Правників в ЗСА, Володимир Савчак був членом управи, а останнє десятиріччя головою цієї шанованої громадою професійної установи. Не можна поминути також посту голови Об'єднаного Комітету Ораганізації міста Ню Йорку, тобто голови найбільшої української громади у вільному світі. Багато труду віддав Покійний для Енциклопедії Українознавства, що її видає НТШ, як її представник на Америку, й то в найтрудніші часи цієї монументальної книги, коли треба було збирати з посвятою ченця пожертви на друк цієї національної біблії. Скільки сотень примірників він продав й скільки пожертв зібрав від вільних і невільних жертводавців, залишиться вже назавжди його таємницею.

Останню службу ЕУ віддав д-р Савчак минулого року, коли в часі перебування тут основника й редактора ЕУ проф. В.Кубійовича поміж ним і В.Савчаком досягнуто письмове розуміння щодо поладнання спору про гасло про т.зв. переємництво української держави. Він же й був головним редактором тексту, який у цій справі буде надрукований в додатковому томі ЕУ.

Багато труду вклав він у ТУП в ЗСА, яке разом з відновленою на поселеннях історичною Правничою комісією Історично-Філософічної Секції НТШ вже четвертий рік влаштовує циклі правничо-історичних і правничих доповідей. Ось ще перед кількома тижнями він проводив вечором, на якому підписаному доводилося читати доповідь. Під захисним і розумним проводом д-ра Савчака такі доповіді проходили речево й товарисько, а дискусії після них доповнювали сказане й поширювали горизонти слухачів, а нерідко й доповідачів.

Як шкода, цієї громадської людини, інтелект якої, зокрема ж аналітичний змисл, високо цінили співробітники, особливо правники й науковці.

Ярослав Падох

Вісті з Баффало

У неділю, 6-го грудня 1981 року, в шкільній авдиторії Української Католицької Школи при Філмор 995, у 3-ій годині по полудні відбулася зустріч гарвардців з громадянством Баффало й околиці. Присутніх було 80 осіб

Нараду відкрив голова Відділу Фонду Катедри Українознавства Василь Шарван, який привітав гостей і всіх присутніх. Д-р Євген Стецьків представив д-ра Джеймса Йейса, співробітника книги про „Голод 1938", який в одногодинній доповіді з'ясував підложжя великого голоду, його процес і наслідки. Доповідач, як видно, старанно обзнайомився з матеріялами, що подивляли слухачі.

Черговий промовець - заступник голови ФКУ Богдан Тарнавський, говорив про щоденні справи в нашому Гарварді, про працю, яка з кожним днем поширюється і зміцнюється, набирає відповідної поваги, про що свідчать студенти-чужинці, які в нас навчаються. Маємо широкі зв'язки. Наші громадяни присилають нам багато всяких порад і проєктів, однак, робимо те, що найважливіше.

Вкінці з гостей промовляв організаційний референт ФКУ інж. Василь Лагошняк. Промовець порушив нашу велику кривду - „Голод 1933", про що ще й досі не подано світові до відома. Жиди за короткий час встигли про свій голокост розповісти всім народам світу, а тепер роблять заходи, щоб у шкільних підручниках Америки й Европи були відповідні статті. На покриття коштів цих заходів жиди обтяжили самі себе по одній тисячі долярів від дорослої працюючої особи.

В нашому Гарварді обговорювано справу, що було б корисним з нагоди 1000-річчя хрищення України скликати до Гарварду світову наукову конференцію. Це мало б величезне значення, та, на жаль, на це потрібно кілька сотень тисяч долярів, яких ми не маємо, хоч совєтські амбасади кожного року витягають з Канади й Америки по 20 мільйонів долярів зі спадку тих українців, що не зробили своєчасно свого заповіту.

Після доповідів і дискусії присутні вплатили на ФКУ такі квоти: Степан і Тетяна Душенки 5,000 долярів готівкою і 5,000 дол. аплікацією на Дорівняльний Фонд; Іван і Марія Іскали 1,000 дол.; Брій і Ірина Лаврівські 1,000 дол., д-р Євген і Неоніля Стецьків 1,000 дол.; д-р Роман і Богданна Топольницькі 500 дол.; Василь і Анна Макухи 200 дол.; Іван і Марія Горбачуки 100 дол.; Володимир і Неоніля Дзюби 100 дол.; інж. Володимир і Мирослава Дмитріюки 100 дол.; Омелян і Валентина Кульчицькі 100 дол.; Петро і Анна Макухи 100 дол.; д-р Ігнатій і Еріка Метілі 100 дол.; інж. Михайло і Надія Пікаси 100 дол.; Дмитро і Софія Пітолай 100 дол.; Теодосій і Галина Пришляки 100 дол.; Олександер Супрунович 100 дол.; Федір і Еммф Іскали 50 дол.; Петро і Анна Тютюнники 25 долярів.

Від часу заснування відділу ФКУ в Баффало (від 1959 року) по день 31-го грудня 1981 року зібрано і вислано на Гарвард готівкою 147, 649 дол., аплікаціями Дорівняльного Фонду 48,490 долярів, разом це становить 196,139,50 долярів.

С.Шипилявський

ПОЛІЦІЙНЕ ПАТРОЛЮВАННЯ У НЮЙОРКСЬКИХ підземках буде посилене у годинах вечора і ночі. Дві сотні додаткових поліціянтів скріплять поліційні сили поміж годиною 8-ою вечора, всю ніч і до 4-ої години ранку. Станеться це вже в перших числах квітня, бо кількість бандитських нападів на пасажирів під час переїздів підземною залізницею в місті збільшилася в місяці січні на 35 відсотків у порівнянні з таким самим часом минулого року.

ПОШУКУЄТЬСЯ

КЕРІВНИКА-МЕНАЖЕРА МОТЕЛЮ в стейті НЮ ЙОРК,

величини 65 кімнат.

Побажаний середній вік, знання англійської мови і принаймні частинне знання готелевого підприємства. Услів'я за домовленням. Зголошуватися тільки писемно, подаючи свій життєпис до:

SVOBODA, # 150

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми

ЛИСТА Ч. 4

В. Піснюк, Нортпорт	50.00
В.Л. Ґреґор, Сомерсет	12.00
В. Ґудз, Гартфорд	12.00
А. Дорошенко, Сідарбурґ	12.00
І. Кровицький, Фармінґтон Гіллс	12.00
В. Онуферко, Джерзі Сиґі	12.00
Д-р Р. Сочинський, Бруклин	12.00
М. Черевайко, Чикаґо	12.00
Я. Чернявський, Скокі	12.00
І. Гриневич, Заєн	10.00
М. Артимів, Філядельфія	7.00
Е. Гутович, Квінс	7.00
Р. Колодій, Трой	7.00
Ю. Мельникович, Оверленд Парк	7.00
Д-р В. Пасічняк, Дункірк	7.00
В. Сімків, Філядельфія	7.00
С. Чучуд, Чикаґо	7.00
Р. Бейлан, Річмонд Гіл	5.00
С. Никорчук, Піттсфілд	5.00
В. Скебело, Ленсінґ	5.00
Я. Берестянський, Чикаґо	4.00
М. Середович, Сиракюз	4.00
Т. Чучман, Амстердам	4.00
М. Андрушків, Браєрвуд	2.00
А. Бабич, Етобікок, Канада	2.00
Д-р Р. Барановський, Керґонксон	2.00
О. Бережницький, Філядельфія	2.00
М. Більчак, Торонто	2.00
Дж. Братуш, Рочестер	2.00
Д. Війтек, Омаґа	2.00
І. Винник, Ню Йорк	2.00
В. Возняк, Н. Ріджвілл	2.00
В. Гавриляк, Рочестер	2.00
С. Ганас, Монтреаль	2.00
М. Головатий, Чикаґо	2.00
А. Головко, Ст. Пол	2.00
П. Гуменюк, Голливуд	2.00
С. Гусар, Рочестер	2.00
Я. Ґаллан, Ваянкот	2.00
О. Ґелемей, Кліфтон	2.00
І. Ґрес, Джерзі Сиґі	2.00
М. Ґудзоватий, Рочестер	2.00
К. Ґуран, Рочестер	2.00
М. Довгенко, Лос Анджелес	2.00
А. Дорошенко, Чикаґо	2.00
В. Захарясевич, Ветерсфілд	2.00
М. Зелінська, Пассейк	2.00
Б. Жеребецький, Нюарк	2.00
Й. Жоуха, Рочестер	2.00
В. Камінський, Вилмент	2.00
О. Клюфас, Гантер	2.00
А. Ковалюк, Перт Амбой	2.00
С. Коваль, Ґарфілд	2.00
Д. Конюх, Воррен	2.00
М. Коритовська, Бруклин	2.00
А. Королик, Гоупвелл	2.00
М. Кудрик Кейс, Трой	2.00
С. Курилас, Вітон	2.00
І. Курилко, Сиракюз	2.00
А. Кучкуда, Венис	2.00
В. Левицький, Сан Сиґі	2.00
М. Левчук, Баффало	2.00
А. Линник, Ґлен Спей	2.00
І. Луків, Ірвінґтон	2.00
А. Маркович, Пассейк	2.00
Й. Марцінюк, Парма	2.00
П. Матичак, Ріджвуд	2.00
М. Матіяш, Нюарк	2.00
Гр. Мацун, Ню Йорк	2.00
Я. Мігайчук, Парма	2.00
М. Москаль, Спрінґ Веллі	2.00
П. Одарченко, Такома Парк	2.00
С. Островський, Джерзі Сиґі	2.00
Е. Павліш, Бервин	2.00
Д-р Д. Павлишин, Севен Гіллс	2.00
Ф. Паславський, Вест Чикаґо	2.00
Л. Петрі, Малліган	2.00
о. С. Позняк, Чикаґо	2.00
Й. Постоловський, Дірборн Гайтс	2.00
Р. Рибак, Ст. Пол	2.00
М. Ржепецька, Ню Йорк	2.00
М. Рущицький, Денвер	2.00
І. Скіра, Філядельфія	2.00
Д. Скриль, Ню Йорк	2.00
Д. Смерека, Порт Ву	2.00
М. Собенко, Квінс	2.00
М. Сосяк, Олбані	2.00
В. Сохоцький, Рочестер	2.00
Р. Стасів, Конджерс	2.00
В. Стечак, Елкінс Парк	2.00
І. Стрижаковський, Трентон	2.00
М. Тимняк, С. Голланд	2.00
А. Тишко, Філядельфія	2.00
І. Труш, Вест Істон	2.00
М. Чайковський, Юньйон	2.00
І. Чмола, Діпю	2.00
Д. Шабля, Філядельфія	2.00
М. Шебець, Торонто	2.00
І. Попівчак, Відспорт	2.00
П. Соломко, Чикаґо	2.00

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 5-5580, New York, 10003

Електричні машинки для писання — „ОЛІМПІЯ" з українськими черенками, вже можна замовляти в АРЦІ. Достава за кілька неділь.

● FOR SALE ●

SURPLUS JEEPS, CARS
Vans, Trucks. Many sell for under $200.00. For information on purchasing similar bargains.
Call (602) 998-0575, ext. 6920
Phone call refundable.

●FUNERAL DIRECTORS●

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
●
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ИОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ДЕРМАТОЛОГ
J. BARAL, M.D.
245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828
Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся.
Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки.
Приймаємо Medicare.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568